

(Политика, 28.1.2010)

Поводом текста ["Сребреница: Златна прилика српске катарзе или оловни повод бекства од истине"](#) Бошка Јакшића

„Justice must be seen to be done“ (из англосаксонског права). Другим речима речено, не ради се о томе да ли је један суд потпуно независан и да ли државноправно поступа, већ пре свега да суд улива поверење и да народ (становништво) или оптужени *верују* да суд државноправно поступа (суди). А Ричард Голдстоун, јужноафрички судија, први главни тужилац Хашког трибунала, рекао је: „Ако српски народ не схвати да Трибунал није антисрпски, онда ће Трибунал промашити свој циљ. То је велики изазов за Трибунал“ („Без правде нема мира“, интервју, *Време*, 29.8.1998).

Да би се неке веровало неопходно је да нас убеди у веродостојност свог излагања. У наведеном чланку Бошка Јакшића има свега али најмање веродостојности. Размотрићемо само неке од тих натегнутих убеђивања.

„Срби, народ чији су припадници побили седам, осам, девет хиљада ненаоружаних муслиманских мушкараца, не правећи разлику у годинама, махом су ћутали“ (о Сребреници), пише новинар. А све је нетачно: свеједно колико хиљада али су то „нестали, погинули и убијени“, а не сви само побијени; нису сви били ненаоружани, пошто се из Сребренице повлачило, према Тузли, скоро 6000 наоружаних војника 28. дивизије Армије БиХ, при чему је изгубила 2806 људи (подаци Армије БиХ); жене, старци и деца су одвојени од војно способних мушкараца и спроведени у Тузлу већим делом аутобусима), где је, до 4. августа 1995, стигло 33362 избеглица, од којих око 800-1000 војника (према УН-подацима, у холандском извештају, Асен, 4.10.1995).

„Влада Републике српске се касније“, стоји даље у чланку, „под постдејтонским притиском, извинила и признала број убијених, али Србија је дуго настављала да негира број жртава. Говор мржње замењен је ћутањем мржње“. И ово није тачно: у извештају

Комисија Владе РС говори се о списку од 7806 имена, лица која су *пријављена као нестала* - а не убијена!

- од 10. до 19. јула 1995. године („Нисмо судски истражитељи“, *Новости*

, 20.6.2005); Комисија је радила одлуком Дома за људска права БиХ од 3.3.2003; број жртава у бошњачким верзијама (прихваћеним и од нашег новинара) негира се и данас, не само у Србији и Републици Српској, већ и од многих страних аутора (Александар Павић:

Забрањена истина о Сребреници,

Чачак, 2006). Задња реченица је нонсенс: негирање броја жртава (а не и самог догађаја!) не може да буде „говор мржње“, а акција, „дуго настављање негирања“, не може се назвати ћутањем, и то још „ћутањем мржње“.

Комисија РС (5 Срба, један Бошњак, један странац) анализира је 35 разних спискова и одатле скрпила листу од 7806 уопштено несталих лица. Та листа се разликује од других, и по броју а и по именима, тако да се на основу таквих података не може говорити ко је све, када и како, нестао/погинуо/убијен. Зато је и парламент Европске уније уздржан: „Упркос огромним напорима ... досадашње истраге не дозвољавају потпуну реконструкцију догађаја у и око Сребренице“ (Резолуција од 15.01.2009).

У спорном чланку очигледан је једностран и ангажован приступ, који више одговара политичком памфлету него озбиљној анализи: много демагогије, произвољности и деформација а практично никаквих доказа. То није пут који води ка катарзи. Све док се

Сребреница не разматра комплексно (а не само и искључиво „Сребреница јула 1995“), укључујући и српске жртве, убијене, нестале и прогнане, пресуде Трибунала неће моћи бити – код Срба (и не само код Срба) – прихваћене као праведне.